

Nopodpisani se dopisi na tiskaju. Prispasana sej pisma tiskaju po dva svaki redak. Oglaši od 8 sati do 10 učitavača stoji 60 k., za arak redak 5 k., ili u sludžiju onečitavača za pogubu se upravom. Novi se slijedi poštarskom napuštanom (nastojno postalo) na administraciju "Naša sloga". Imo, prezime i nazivili potku valja točno označiti.

Komu list nedodjlo na vreme, seka to javi odpravnosti u otvorenem platu, na koje se ne plaća poštarsko, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a neologa sve pakvariti". Nar. Pos.

Za obranu!

II.

Od tobožnjih pet talijanskih pokrajina Austrije Istra nalazi se u najvećoj pogibelji raznoredjenja. Društvo "Legna nazionale" bacilo se upravo na Istru svom silom, jer je to jedna od najzapuštenijih pokrajina, i jer imade u njoj na hiljadu naše djece bez svake nauke i zbulke.

"Plakao sam od radošti — piše izvestitelj porečkog listića dne 21. t. m. — gledajući na dan izpita 180 andjelaka "Leginę" škole u Kolombanu", koji su pod konac vikali: "Viva la Lega nazionale, Vivanti nostri maestri, Viva il sig. catechista!" Imao je rad Šta plakati gledajući kako se 180 nedužnih Slovencima žrtvuje na čast i slavu prosvjetljene Italije! A koliko je ostale naše djece skoro po svih talijanskih školah Istre, koju se umjetno i pod zaštitom zakona duševno i tjesno ubija! Roniti morali bismo i mi krvave suze nad našom izgubljenom dječicom, kad bi nam plačišta pomagao.

Nu sa uzdizaj i uzsami ne oslobođimo niti jedno naše djece od govorove propasti. Nam se hoće uztrajna rada i ruđoljubne žrtve. Raditi moramo svi složno i uztrajno, da preprečimo daljnje prodiranje talijanskih bujice u naše krajeve. Osim rada traži spas naše djece od nas i materijalnih, novčanih žrtava. Mi smo doduše ubogi, ali i od toga ubožtva odkinuti moramo koricu, da spasimo najmilije nam stvorove na svetu. Naše siromaštvo nemže i nesmije nas skloniti na ne-

*) Milijaki župnik g. Urbana, žalostna mu majka! Op. ured.)

mar i nerad, već dapače upravo na povjerostručeno djelovanje.

U ostalom mi nismo na svetu sami ili osamlieni. Mi imademo i u ovoj državi na milijune po krvi i po jeziku braće, kojih srca i za nas biju i koji neće dopustiti, da utonemo u talijanskom moru.

Niemci izvan Austrije, gdje god ih imade, žalju na stotine hiljada fonti godinice austrijskim Niemcem, koji se tim novcem služe za ponosnje češke, slovenske i hrvatske djece.

Društvo "Legna nazionale" dobiva glavnu pomoć iz kraljevine Italije, gde postoje jednakata društva za širenje talijanskog jezika i tobož prosvjetje izvan Italije. Ako pružaju dake Niemci i Talijani izvan naše države obiluju novčanu pomoć Niemcima i Talijanom u ovoj državi, u neplamente, u nečiste dapače svrhe, zašto nebi i nam priskočili u pomoć Slaveni Austro-Ugarske, da nas oslobođe od najgrdnje propasti, od raznaredjenja, od potalanjanja.

Istim pravom, kojim traže i primaju Niemci i Talijani velike novčane pomoći izvan Austrije, mogli bismo i mi tražiti i primati takove pomoći od slavenske naše braće izvan naše države, nu mi te pomoći nit tražimo nit primamo.

Ali tim iskrenjem i usrednije molimo za pomoć braću jedne i druge pole naše države; braću naime, koja poznavaju naše jude i nevolje, koja djeleme po vlastitom izkuštu znaju što znači narodna smrt od raznaredjenja, il koja se i same bore proti raznaredjenju; braću utičemo se mi vrucućom molbom, da nam pomognu spasiti na hiljadi naše djece, koja bi bila stalno žrtvovana talijanskom Moliu bez brze i izdašne njihove po-

moci. U nevolji pozna se pravog prijatelja a još bolje čestitog brata. Tko nam je prvi dužan priteći u pomoć, kazati ćemo drugi put.

Hrvatski izletnici u Dubrovniku i drugud po Dalmaciji.

(Nastavak).

K o m e r s.

Kako već kod dolaska prvi dan, tako i elišedski, na dan otkrićja spomenika, bili smo mi kao i drugi dalmatinski Hrvati, svuda, gdje smo se pokazali, najdražnije podržavljeni od dalmatinskih, odnosno dalmatinskih Hrvata i Hrvatica u Gružu, putem od Gruža u Dubrovnik, po Dubrovniku, kod Male braće od okoliša — sve dolik Hrvata, koji su kuđi nji pripravili gostiju; kod spomenika, u čitaonici od ovjeta dubrovačkih građana i gradjanka. U vođar predigledali smo djužu razsvjetu grada, u onda se podali u gostonu Lokrum. Tu je terasa, al što s vjetro, što s težke poslužio na njoj, što razmjerno promisla prostora na njoj, premda je donata prostrana, posjeli smo se u prizemnici velikoj dvorani. Bili smo stisnuti, bilo je vrude, znojili smo se, al nas to nije prešlo, a da ne ostanemo tu preko dvoje ure, koji sjedje, koji stoje. Jedna galerija nad dvoranom bila je puna puncta, a na njojinih prozorih bila je glava do glave onih, što su izvana sjedili i žudili svaku čuti, koju se je u dvorani izgovorio. Kako je dvorana bila puna i svj ulazi u nju, može se suditi s toga, što je zastupnik Bicanin, pozdravljajući i prozivom, morao ulijeti u dvoranu kroz prozor, da sakupljenim progovori, kako se je od njega želilo. Progovor je žarom pravoga hrvatskoga domoljuba. Tako i Zagorac Župnik Nemec, i Zagrebačan dr. Frank, i Kotorsan g. Mateti, i Dubrovčan Eduard Milović i Šupilo, urednik "Orvene Hrvatske", vlad Hrvat, toli zašutili zajedno sa svojimi vrednimi pojmovi za probudjenje hrvatske svjetlosti u Dubrovniku i u običu u južnoj orvenoj Hrvatskoj —, i Hercegovac Marko Šočić, i Istranin Vjekoslav Spindić, i Ljubljaničan

maju tamo, a ja uzdahnih: eh, da bih i ja mogao s njima... Mislijah, da jo s tim gotovo sve, ali se meni Rim je glave noda i neda. U Rimu je veliki papa Lav XIII. i pak što bih ja da, da ga jednom vidim i pak podađem se svojoj raspoljenoj mašti, koja kao mahutna leti sunovratno proko mora, preko brda i proko dolina, i najdrođem se nadje u vježnom gradu — ali polako, Sjetih se hrvatsko redonico: „da je tkati svak bi sjati, svak bi tkao nebi sjao“; a to je da se moždilo: „da je podi kao snarijeti, svak bi pošao nebi snario“. Nogu imam i ona druga: „sedam brda do Ostiaja ravnina“. Kako ćes u Rim, kad ne možeš svagda ni da se pol ure profetek — rekoh u sobi. Vesak si i apet, da ti robra pucaju, a ti misliš na nekakvu putovanja!

Ali se meni Rim je glave neda, kao da je tkogod na me uroke vrgao. Ta ideja o mojem putovanju u Rim, bijaće isprivo u mojoj mati kao nokom maglino obavita, ali se malo po malo magla rasplinula, a moj put u Rim bio mi pred očima u jasnijim posve jasnijim očima. Pa da se voć jednom izbavim onog nemira, što mi ga ta želja naprila, zaključi jednoga dana u kratko i odlučno: Jast, ja morau u Rim!

Sad se tek nadjoh u stuplju. Da ću u Rim — a što vela oni očegora, a što opet oni tamo na lievo? Hej, bračko moj, njihov jedan ne vredi više, nego sve moje odluke i priprave. Kulaj, rekoh u sebi; ovđe mol, onđe stogod objeđaj, pa podobi, pa porini — tko zna? Sreda je silepa. Čega ne može ni Ahil, ni Agamenon, te dekad goduk kukavi Terzit. Il okrenet li se na lievo, okreneš li se na

lazari svakog detvika na cijelom arki.

Dopisi se nevrăraju ako se i netiskaju.

Nobiljegovani listovi se neprimaju. Predplatni u poljarkom stoji 5 for., na seljaka 2 for. za godinu. Razmjerno for. 5/1 i 1 za pogodine. Izvaz carevinčivo poštiranje.

Na molo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farineti br. 14.

PODLISTAK.

Moj put u Rim.

I.

Bježi od napasti, inače će se kajati kad bude kasno, kako i ja sad.

Kad imade na svojom putu u Rim prodi kroz Trst, podjoh uz put do urednika "Naša Sloga", da ga upoznam i da ga pozdravim. Podjoh, upoznat ga, pozdravim ga, ali... odlučim, da neću put tako lako podi u novinar, jer su ti to prave napasti. Netom mu u par riedi rekošiško sam i kamo idem, odmah ti on meni: Molim vas, gospodine, nebiste li na putu štograd pobijesili, pa kod kuce to uredili i za list mi posali? Dejte, dajte... Napast je napast! U napasti posnuće i jaši od mene — posnući i ja. Potešak se dodule jednom na ubom, ali napokon promučaj: Eba, nastojeti cu... Tek rekoh, a on ti već meni zahvaljuje, kao da mu prednado gotov rukopis. Sveza me, ne doduše konopni ni okovi, ali me sveza riedju i običanjem.

No sad si mi ga liep, pomisliš sam sobom. Da sam se davao napasti (a od onoga časa ja sam uvjeren, da su novinarji grozne napasti, ne bih bio tako negrasio). Ta moja neomotrenost kriva je, da sam ja odsudju, da izpišem nekoliko araka papira, a čitatelji naše liepe "Sloge" od sudjeni su, da to progoneju — t. j. ako ćemo pravo, odudjen sam uprav samo ja, jer čitatelji mogu biti lako rieleni te

kazno (a ne treba, da se zato uteki ni kojoj oblasti). A i pravo je tako, jer čiji grijeh, njegovu i pokora. Moj grib — moja i pokora; a ja joj se i podlažem, ako i ne dragovljeno, a to barom mirno, kao dovjek, komu savjest kaže, da je svojoj neereši sam krv.

Kako vidite, predragi čitaoci "Naše Sloge", ja sam prilično skrunuti grličnik, pak se nadam, da ćete mi vi biti blagi sudsije.

Dakle da vam pričam, kako li mi je bilo na mojem putu u Rim i što sam tamo video. Nego molim vas dajto mi malo oduška, da se saborom.

Zapođeti ću svoje priprevovanje na jednom nepoznancu, s jednim X., komu je nikako ne mogu daši prave vrednosti.

Slabo je to dakkalo (priznajem, jam), da je već početak takvo mutan, aši ću, kad je tako? Legati valaj noči. Evo te nepoznance, koja je na odgojenituu valido da viška:

— Kako sam ja do toga došao, da putujem u Rim? Na, to pitanje je vam odgovora ne smazem.

Covjek neodlučim, kako sam ja, koji stokrat odličim, da ću

pohoditi jednoga ili drugoga značna u najblizjem susjedstvu, pak gotovo svaki put nadjemišo jednu biće drugu izliku, da neidem nikamo, da takav dojvek ne samo odluči, nego da u istinu putuje u Rim, toga da ja isti ne mogu protumačiti.

Dosnab, da se nekoj moji znaci spre-

zbiljal! Jesi li kad god vidiš sitnu mužiću, kako se vrši, kad zapne o koju mrežion, kako se koprec na sve načine, a većkrat njezin trud naprij, i ona puna zadovoljstva poleti sloboda? Kopresi se, vršiš se i pod vodar jednog liepog i nezaboravnog dana, ja se nadjoh sa svojom torbicom na Topidjevoj, "Vili", koja bijaše pristala na lotinjsku obalu, — da hododasem u Rim.

Na parbrodu zahtropataju strojivi, more se pod kromom zapjeni, a ja uzdahnih: Sad Božo pomozi!

Da ne bijuš olij moga putovanja vječni Rim, bio bih dragi voljo motrio s parobrod, naše liepo otodiši i vesela mještana; bio bih se divio morskog pušči, mirojn i blagoj, kao da je navlač tako mirna, da ne pomuti pravog vesela moni kavkavu i prekukavnu mornaru. Bio bih se divio i svodu nobeskomu, nakičenu mili-junom sitnih lepih zvjezdica. Ali one večeri, kao da svega toga nešta; ni otodiši, ni mještance, ni morskua pudina, ni evod nebeski sa avojinim zvjezdanci — nomogu da me unesu, jer ja vam putujem u Rim, da vidim Lava, Krstovog namještnika, da vidim ejsine i veličanstvene crkve, da vidiš dravne spomenike!

Do umiru rasigrano djeve, spremik se na pođinak. Ako si maklo obilino mjejre (kao n. p. ja), valja da se sav inuči, dok se srgdiš i povrediš u onaj pretindio, što mornari postoljom krov. Protegnesi li noge — udariš o desku, uspravisti li glava — udariš o desku, udignesi li ruku i za sljepe. Čega ne može ni Ahil, ni Agamenon, te dekad goduk kukavi Terzit. Il okrenet li se na lievo, okreneš li se na

nas epoje, da nebijade tamo njega! Da je Boka toli nasljena, ne ima se pripisati njenom zemljištu, koje je prema rođenito a da bi se toliko kuća moglo sagraditi, nego mornarstvu, s kojim se odavna Kotorani bave. Sad je mnogo kuća zapuštenih. Mnogo se jo ljudi izseli za vježili na više godine, jer je brodarstvo, što u uvedenju parobroda, što a nobrige odlučujućih faktora spalo na najniži stupanj. Na ulazu u Boku jo Sutorina, uski predjel Hercegovine sruši do mora. Odmah izvježi do mora. Odmah iža-ugeo diže se Hercog Novi, gradil malen, al sloveči se svoga prakrasnoga položaja, jednoga od najkrasnjih na svijetu; pak prilično dalje Perast, Risan, Dobrota, na dnu Boke Kotor; a sljedeći obalom dalje i tim vraćaju se kroz Boku, na njenoj južnoj strani Muo, te Lopotino. Nesudost je ovo svecos, ali su tu arhitekti zakucala širo da ne mogu živjelo. Naš kapetan Niketić upravo je drhtao od radosti, pozdravljajući posile kakve dočiti godinu, pogledom, glasom, rukama, nogama, svim svojim bildem, evoj zarloj svoju rodnu kuću, svoju roditeljicu i bratice i sestre i rođake. Njegovi imali su biti napunjeni istom radošću, koju su kasivali vijenjem zastava, mahanjem rubaca, najskrenijim povici i na svoga Iiju, i na one, koje pomaže votiti, na Hrvate i Hrvatsku. Bilo je tako i na polazku i povratku Bokom, dočim se je Niketić sa svojimi sastao, pozdravio i grlio u Kotoru.

Ovamo smo priprejeli odmah počele sedmo u jutro. Tutanji mužara nas je pozdravio dim se jo iz Kotoru opazio naš parobrod. Približavali smo se obali, kako u svakoj luci, tako i u ovoj pjevanju pjevamo „Ljepa naša domovina“ stojec i odkritivanim glavama, a sa obale bili smo pozdravljeni oduzevljenimi uskljici; „Živila Hrvatska!“ Na parobrod, dim se jo uz obalu vozao, stupili su običnici savjetnici, kojih jedan nas je najjeradnije pozdravio i me občine, zamjenjujući občinskoga načelnika, nezašedoga sa još kod slave u Dubrovniku i kojemu je naš maršal najskrenijie odzdravio. Na obali bio je sakupljen, uz mnoštvo naroda, ovjet gradjana i građankah kotoraskih, kojim smo u čas bili kari starci znanci i znanci, prijatelji i prijateljice, braća i sestre. Kretnje lica, odjavi, sve, odavalo je neprijašnje, srdačnu radost, a pozdravi, povici, odgovori, razgovori izražavali su ju rječi. Gradjanji i gradjanke, gospodje i gospodice, gospoda bez razlike stališta, uz občinske vješnike, pratili su, nas po gradiju, pokazivali su nam i znacili njegovo znamenitosti. Pregleđav grad i njegovo dijelo, skupili smo se u bašti pred kavonom na obali, gdje smo pogosećeni bili. Tu se je nastavilo srđadno občenje. Naši pjevači, da se nekako odnese prijaznost kotoraskih Hrvata i Hrvatica, postavili su se u red, da zapjevaju koju. Sad na da počnu, kad preda nje glavom kotoraki kapetan flagazzini, da ju zatrani pjevati na obali. Bilo je to neugodno i za nas i za naše Kotorano, ali jedno su ovi crpili iz toga uvjerenje, naime

desno — svuda udarač o daske, kao da si (fud) Bože! Živ u sanduku: „Per aspera ad astra“, pomisli: a to bi se po našu rečku: tko se diće ne nadimi, taj se vatre ne nagrije. Napokon prepričavši dušu Božu (pobožaj se naime, da bi se od časa do časa mogao erušiti na mene sa svom postoljom moj susjed, koji nadam uživo spavaće, jer se nešto na sve strane vrtio, kao da ni njenu nije nešto pravo) — teda negda zaspah.

Kad jutro osvanulo, probudjbi se sav ismučen i slomljen, kao da mu tkogod batinom izlemao, pak počeo još nekoliko puta udariti o daske i glavom i laktima i koljenima, izvukoh se i pospremih, te digoh se na palubu.

— Gdje smo? — upitah jednoga mornara.

— Do jedne ure u Trstu, sior.

I doista, da jedne ure sto nas u Trstu, Bilo to oko sedme ure u jutro. Odlažak u Rim je u četiri i pol poslige podne, željenečkim vlakom. U to vrijeme, pošto se sastadoh i pozdraviti sa svojimi znanci, koji takodjer u Rim putuju, htijeho da pozdravim vršnjake. „Naše Sloge“, koga još nevidjeh. Iskab ga i nadjoh ga — kuku meni! Ljepo mi je veselo primio, ali kako vam već rekoh, stisnu me za vrat, kako nebi stisnu ni najgori kanatnik svoje drte, kad se za prvi put sastanu. Pa sto nek je; — ja mu pratiš.

Na razstanku on meni sešeli sretan put, a ja hjuemu sredu novinarsku — i podjoh k dobroj i plesmenitoj obitelji, kamo hujah posavam, i gaje me u vesolom i umjetnom rasgovoru zateđe četvrtu ure, kad je valjalo na kolodvor podi.

(Slijedi.)

o čustvih kotarskoga poglavara, koja obično nastoji sakriti. Sad se je pokazao, u kojliko nije službenik onih koji nastoje ugutiti avako kretanje Hrvata, koji će se pak i usprkos njima kretati, i prije ili kasnije njih oslobođiti. Naši pjevaci kau i mi evi podali smo se na naš parobrod pošto smo se nazbjeđnije razstali sa čestitimi kotorakima Hrvatima i Hrvaticama. Zapjevali su pak nekoliko domoljubnih pjesama sa odvožućušega se parobroda, kamo već nije sizaš kapetanova vlast. Na obali pak zbranio je Kotoranom i Kotoranskom zapjevati. Ali nije mogao zbraniti najskrenijih uskljika niti na obali niti na parobrodu, kao niti pjevanje dječaku na ladjah, koje su parobrod oplovivale. Visoki jedan putnik, duvši na tih ladjah pjevati „živila Hrvatska i njezina prava“, živilo Starčević prvak stranke prava*, i sljede, rekao je, da nije niti sanjao o tolikoj svjetlosti naroda, ali da je sad, kad čuje takove pjesme od dječaka, koji znadi jedva govoriti, uvjeren, da te pjesme nisu puka sanja, nego da su doživotnjem onoga, što tolikim oduševljenjem pjeva mlado i staro, mora doći.

Jos dugo dugo duće so je tutjan mužara i vidlio mahajuša s rubom sa obale Kotoru, i još nije to prestalo, već se je vidio i čulo znakove i pozdrave u Muli, Džore, Risanu, Perasti i od drugog. Sudjeliv na stolove i krijepeći tielo, divili smo se Boki kotoraskoj i njenim ljetopatm, kao i ostaloj obali, dok nismo prisipali sa Lukrom, malen a bijun otocišči, na kojem je često boravio blagopokojni kraljević Rudolf i njegova visoka supruga Štefanija, a koj pripada sada „biolim fratom“, dominikancem. Ovi su nas primili najprijezjanje i pokazivali sve, što je znamenitijeg. Njihova radost a našega dolazaka bila je velika; naša radost a njihovo prijezjanosti i domoljublje bila je nemanje velike. Odpratili su nas na parobrod, a razstajali su se s nama na ladju lepršće sa hrvatskom zastavom i pjevajući hrvatske pjesme. (Dalje slijedi.)

D O P I S I .

Iz Lošinju 10. jula 1893. (Konac.) Čudnu ulogu počinju igrati kod rasnih izbora Lloydovi kapetani, koji je došao iz Trsta četiri, da glasuju, a ujedno se je prosuo glas, da su oni bili poslani od strane ravnateljske društva.

Dolli na daju zapovied se hoće, čini nam se, da su Lloydovi kapetani postali neka osobita vrst prtege (balasta), koju se baca amo tamo, kamo se hoće, da se nagnaje brod. U Trstu su bili uvršteni među glasovite kontorte, da pripremaju pobjedi u trećem tlu proti talijanskoj strani; a ti isti dolaze sad amo, da umnože broj talijanske stranke!

Uspjeh protivnika bio je prividno sjajan, toliko da je presenetio njih istih, te moramo upisati neodečkivanu takvoj pobedi sve, što se je zabilo poslije proglašenja uspjeha izbora*, — stvari, kakvih se ovdje nikad vidio ni čulo nijedno!

Odmah o podne zaigra gradička glazba, te ciela povekira birala krema pred starim izabranog zastupnika prakona množtvom ulrikajšnjih dečurlije, gdje kad dodje, „A viva“ ni kraja ni konca nobijaju. Među inim opazimo i današnjeg upravitelja pučke mije, koji kao bješan skakajući i pomembaraju se išao s ruljom testitati pred kućom zastupnika, a po njezivom primjeru dječaci dorali se na nezadržljivu Lošinju, kulturi i Bog zaslužuju sve.

Pošlje podne oko 6 sati dodjele trumbetaši iz Vologosla pratoča načelniku sa nekoliko drugih ondašnjih kaputasa.

Od te dobe do 10 sati se već izmjenjuje vibrator trublje jednog i drugog mješta na javnom trgu u Malomeselu a dječurlije, druga svrta neprastaju povlađivaju derud se sa „Avi va!“ U tolikom usitku morao se pojavit i prigođeni pjesnik, kako bi ga pravi talijani „vili“, po eti i m a c h o r o n i o*. Naslon daleg učenja talijanskoga jesika, taj pjesnik nije znao nego u dječatu dati oduska svojem čuvstvu, te u svojoj pjesmi izduti:

„I Lusini i ga ospio,
E noj vol tornas indrio,
Co lo opancho a caminar!“
Po tozi se vidi, kako su oni uprdesi ovim pitanjima, te ako promislite, da oni doslovce razumiju ova redonice, koja njima služi sa loziku, da dokađu svoj napredak, nećete se sačuditi ako vam kažeš, da sve njihova duševna hrana sastoji u čitanju „O i l i d a“ i da se po njemu ravne. Žaliti se mogu takvi ljudi, a na njihove rasprtje, ruganje, napadnjava itd. obaziristi se neće pametan čovjek.

Brbnik 12. jula 1893. — „Vatani, pravjeti so, Jerusolima: pride bo svit tvor, i slava Gospodnja na tvaja“. Jesti! Ustan i pravjeti se divni na Vrbniču, jer oto zastave u tebi opet dve nove zvezde, dva sljajna sunca, rašteravaju tima-temu rodu kaša pravi utrak u vičnoj očij, da tebi i celomu rodu ogrijavaju srca plamom svetog domoljublja. Jesti! Ustan i pravjeti se, jer si eto i opet stekao dva posrednika medju Bogom i tom, dva angela mirosnočnika, koji će prikazivat neoskrivenjeng Jaganje na pomirbu grlova tvoril i roda tvoga, na spas ciljku mila naše domovine. Jesti! Veseli se, jer si eto u krili svome odnjihao dva sokola, koji do dlijem očela otadbine višok nositi zastavu bosanske istine, barjak nepobjedivosti crke svete, koji će stupiti u odabranu četu dnešnje zatočnike slobode i pravjeti potisnenog naroda našeg. Veseli se tim većima, što su mladi leviti tvoji prikazujući prvu neoskrivenjeng žrtvu zapovijali liepim i milim žizikom tvojim, živjekom sv. naših apostola i pravjeti-lja, žizikom sv. braće Cirila i Metoda.

Dругог dana t. m. prikazao prvu neoskrivenjeng žrtvu č. g. mlađomljenik Franjo Volarič. Ličpa kita svoje i gostova, a među njima i dioni naš dr. Franjo Volarič dopratila mladog svećara k žrtvniku, gdjeo je on sa svojim milosrđušnim glasom prvi put zapjevao onaj divni „Slava va višnjih Bogu! Nakon evangelijske krasne prosborio slovo o učišćnosti i neprocijenjivoj koristi sv. mješa velešrednji naš župnik P. o. Franjo Volarič. Poslije svećana dnešni obrazili su sv. oko bogata stola, gdje su lotile bezbrojno i prekrasno zdravice, pune domoljubnja želja i čuvstva, puno djece hrv. samočuvosti, a na tom osobita bivala ide mlađomljenikova brata popa Antonia Volariča, katchete na rioskih puških školah, koji je kao stolovarvatelj umio toli lijepe zabavljati brojne uzvornike. A kako se uviok kod naših hrv. stolova snade spajati ugodno sa koristnim, sabrala se tom prilikom dosta lijepe svetica dnežnoj našoj „Bratovčin“ i sa gradnju budućeg našeg „Hrv. Domu“. Poslije objeda veselo se uhvatilo kolo uz naše stare „sopile“, pa plesi uza svu sparunu sve do tamne noći. — Slijedila zatim večera uz koju se i opet lijepe i ugodno pozabavilo, dok poslijeđi sat ne sjeti svečnoga, da valja na počinak. Tako se razstade zadovoljni gostovi ponijeviši sobom jednu od najkrasnjih usponema.

Predprošlo nedjelje promislio drugi naš vredni glagoljaš č. g. Ivan Trinajstić, nečak dr. Dinku Vitezovića, da je ste-kao neumrilih sasluha u borbi za narodna prava, koji je osobitom svojom poštovnosću, marom i redom kao zastupnik na car. vječu kroz više godine neustrašivo branio i zagovarao svetu našu pravu — i podjedno brani onih dijelih mladih junaka, onih vrlih očuvenika, dr. Mata i dr. Dinku koji se čestno ime pronosi već širom cijelom svome.

U oči svećanog dana dočekasno mile goste, koji pohrliće u nam, da svojim prizvaničkim učestvom taj znameniti dan. Dočekasno na obali morskog drugu dnešnji poranjanu rodu našeg profesora Vjekoslava Spinolice, zastupnika na car. vječu u društvu sa dr. Matom Trinajstićem i Antunom Kalcem, župnikom i dekanom u Buzetu, te vrednom našim pjesnikom; došli su već prije između ostalih bili stigli dr. Dinko Vitezović, dr. Franjo Volarič, dr. Dinko Trinajstić, a i odišnji naš književnik pop Joso Gržetić.

Slijedog dana slavio Brbnik i opet veliko slavlje. Prigodom sv. dina divova izrokav slovo pop Franjo Volarič, rabacki kapelan, o velikom ugledu i dostojanstvu njegovog zvanja. Usvišenim prometom, osobitom s vječom govorniškom vještina i savršenom dijokom potrošao je i gnuho da suza mnogobrojno svoje slušatelje. Navlastito zaključni molitvi gospodnjem učenjaku pjesničko njegova duše, koji demoi natjecati u budućem broju.

(Dalje slijedi.)

Na radostnu utjehu

starici načinci

na nešesboravni dan,

kad joj je sin Ive mladu misu zapjevao.

Blago tebi dobra majko stara

U svom vječku ti se pomladila,

Nije na blizu tebi naći para

Uz tri sina tako mudra, dila;

Tko srotniji vrh tebe

Kad svih viđiš do sebe.

Svi su tebi ponos, svi su dragi
Kano bori oko jelje tanke,
Žudno srču majom posmijeh blagi.
Njegom svojom elade majci sunke
Spresni ginsti sv. radije
Nes goda budeš tu svadje!

Što l' se danas u tvom erou zive,
Kakvo l' duvstvo u duši se udi,
Gdje se suza sa posmijehom eliva,
To Bog sami može da prosudi!
Takvim licem u raju
Samo angađci ajaju.

A da ti se tako lice ajajo,
Da taj uzdah ti glomi strse,
Pogled na tvog Iva te izdaje
Sinka gledeš misili na nebosa,
Jer si duše prediste,
Žive vjere svetiste!

Oskrunjena vježacem djece svoje,

Ah! Uživaš danas kô kraljica;

Ispunile su se želje tvoje,

Izgledaš čudno, ko svetica;

Znaš da možeš bas reći:

Raj cu lakše sad staci.

Joso Gržetić Krasanin.

Franina i Jurina

Jur. Kanfanarski čo zoti su zbisnili, huji su nego zwije.

Jr. Fradiš od velike topline?

Jur. Ne baš, ma odkad jašu „Som i ora“ i odkad njim pare rovinjska „Julija“ njihovu blatu robu, su zili za ludnicu.

Jr. Cu baš tako elabo pere ta njihova „strina“?

Jur. Onako, da im njihovo platno dojde crnijo doma, logo kad su ga postali u Rovinj.

Jr. Tako su manjko vajka u smradu.

Jr. Od kuda Frane?

Jr. Ravno iz Trsta.

Jr. Ča si tamo iška?

Jr. Pošta em u ludnicu za najti mesta za Kanfanarske ludjake,

Jr. Si ge li naša?

Jr. Vero nis, su mi rekli, da za takove ludjake ni za bedi nimaju mesta.

Jr. Od kuda Frane?

Jr. Ravno iz Trsta.

Jr. Ča si tamo iška?

Jr. Pošta em u ludnicu za najti mesta za Kanfanarske ludjake,

Jr. Si ge li naša?

Jr. Vero nis, su mi rekli, da za takove ludjake ni za bedi nimaju mesta.

Različite vesti.

Vjenčani, Dno 23. t. m. vjenčano se g. Adolf Justi, dželatni u Mošćenicah, sa gđinom Marijom Velidić iz istog mjesti. Ostatimo uželju, da bude arčno i.

Pru sv. misu prikazati će Širovijevu našu sukulentu g. Matija Dubrovčić predsjednik dne 30. t. m. u rodnoj mu kapeljaniji — u Rukavcu.

Ostataju već ovim putom mlađom prijatelju i rođoljubu nejardnije, što je postigao za dim jo davno teško, želimo mu da srca, da bi ga pratio na trovitom svečenitkovom putu svuda božji blagajlov, a svr njegovu koraci bili na svatu božju i na körist hrvatskoga naroda. Istru.

† Benedetto Vlah-Miniussi. Dno 22. t. m. premislio je načok dugo bolesti ovdje g. Benedetto Vlah-Miniussi, vlastnik „Dvorečko Šekarne“ u Tratu. Pokojnik bljišči sin pok. dr. Franu Vlahu, bivšeg o. k. kotarskog lješnika u Pasinu, rodom iz našeg drevnog Kastva. Ostavio je mladu udovu i dva najveća sinida. Vječni mu pokoj!

Podružnica sv. Cirila i Metoda u Fed-gradu. Na glavnoj skupštini podgradske podružnice bijaju izabrana u novi odbor slijedeća gospoda: velež. g. Ante Rogać dekan predsjednik; g. S. Jenka podpred-sjednik; g. Nakerman tajnik, goep. Volk blagajnik, samonici gg. Benedik i Maka-rović.

Na glavnoj skupštini u Šestani zastupali su podgradska g. Jenko i Štemberg.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Šestani pripošlo nam je g. Fran Krudič ūpeč

Na glavnoj skupštini u Šestani zastupali su podgradska g. Jenko i Štemberg.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Šestani pripošlo nam je g. Fran Krudič ūpeč

upravitelj u Promanturi 2 kruna i g. Fran Polić u Trstu 2 kruna. Živila!

Naknadno darovanje g. dr. Dinko Vitošić i mladomlaničan Ivan Trinajstić avaki po 100 for. Kad utemeljiteljna sveta — Gospodica Avelina Fabianić u Krku sabra u dvih prigodama izlet u Dubrovnik sa broj 27 for. — Gospodica Valpurga Serđić sabra kod objeda na dan čitanja milade misse IV. Trinajstića 22 for. 88 nov. — Gospodica iz Opatije sabra 1 for. 76 no. — Šteto i nećakini na uspomenu krštenja mladoga nadvojvode Lave, Karla, Marije, Cirila i Metoda 3 for. G. Gregor Santi i kr.

Novi odber naradne štancice u Puli. U zadnjem skupštini, obdržavanoj dne 16. t. m. izabrana bijahu u novi odber sliedeca g. dr. Mate Laginja, predsjednik, Ante Jakić, podpredsjednik, dr. Konrad Janičić, tajnik, Fran Mihaljević, bagerijski Dragutin Cousel i Miho Kudler, obornici, Mata Braješa, Fran Hlača, Josip Križaj, K. Pogadnik i I. Špik, njihovi zamjenici. Bilo je retino!

Potvrđen načelnik. Njeg. Velikanstvo potvrdilo je izabrano nadesnika grada Trsta, g. dr. F. Pitteri.

Vladini listovi grozili su se prije i za izbora, da g. Pittieri nikada više potvrdjen neće biti, a on je ipak potvrdjen. Čemu jo to srovoje?

Iz Vrbnika pišu nam 24. t. m.: Nas dijoni zastupnik, g. prof. Vjekoslav Spinčić, proputovalo je između 8.—15. t. m. gospodnik ravnatelj i sastavnik načelnika, koji su učinili i počao u druga mesta.

Učit putem u Vrbnik u društvenu dekanu Kalčić i dra. Mata Trinajstića bio je posve iznenadjen sa bratskim pozdravim u Crkvenici i u Selcih. U Crkvenici bio je pozdravljen posebnom deputacijom u imo občinara i župljana, i lijepe kute gospodje i gospodja pozdravljala ga je na odlazku sa mula sa arđadimili "živo Spinčić". Tako je bio pozdravljen takoder na mulu u Selcih, i pak kadom praćen dio puta po nekim mališima.

U Vrbniku dočekao ga je občinski načelnik, svećenici i međani na mulu i odpratili ga u mjesto. Za cijelog njegovog boravka ovdje bio je suratetan od svih najprijazniju i najdruželjivije pozdravljan. U svakoj danjoj zgodu mu se je nazdravljalo, a on bratski odzdravljao. I žitnici iz Rieke pozdravili su ga u nedjelju po podne odusvojeno, a on njime odvratno kratko i odrešito. Na odlazku iz Vrbnika popratili su ga Vrbničani pod hrvatskom zastavom do luke. Iz mjeseta pozdravljali su ga sa mužari, živo-klići, zastavami, mahačnjom, dok se je stao čuti i vidjeti moglo.

Iz Cresa pišu nam 20. t. m. U našem Cresu, "Javor-gradu" smutnja! Dne 30. pr. mjeseca bila je uređena občinska sjednica. Bilo je na dnevnom redu većih pitanja, a med ostalim i imenovanje logara ili občinskog županskog stražara. To je mjesto odrešivo u državi, kao u ruci g. Regolo Moise, sin občinskoga tajnika. Načelnik se tomu uzprotivio, pa nezaposlio svim preporukama, "bor" Regolo nije mogao nasporiti dovoljni broj zastupnika, da zanj glasuju, pače nehtjeli doći ni na sjednicu. Bila uređena i druga za prošli ponedjeljak, al kako čujem i ova se izjavljala.

Kad je tajnik vido, da se načelnik protivi njegovom simu — kako neki kažu — zahvalio se na službi; drugi opet, da ga je načelnik upravitelj, jer da je otvorio sjednicu bez njega. Kako bilo da bilo, Moise nije više u občini (Vidi natječaj na mještaj tajnika na drugom mjestu. Op. ur.) pa vlasti med vlastelom ponutiv. To sve poštovane raduje. Kad se o čvorje profisti, javit ćemo vam se obširnije.

Iz Baške pišu nam dne 24. t. m.: Na 21. t. m. snasla je golema tuga i žalost sveobče obljubljenog rodoljuba našeg g. Marka Franića. Umrl mu naime nekron kratka i teže bolesti vredna i desetice supruga Dinku, rođ. Kaftanu, providjana svetlosti naše vjere, ostavivši mu na seboj čestare nejake dječice. Istog po podneva bio je optrovod, komu učestvovale mnoge čiste bašćanske pučanstvo. Sudut sveobče Luka joj smjeliča, a vrednomu Marku neka podiši Svijetliji toliko jakosti, da podnesne strpljivo strašni ovaj udarac.

Iz Pazina pišu nam, da se inauđe do skora obaviti novi labori za upravu više pažinske gradsko-porezne občine. Ovakva uprava više upravljava istom dotične občine. Upravno vlače za grad i pasinjsko polje — snstvuje od 12 dianova — ustrojeno je za prvi put god. 1886. U trećem

i drugom tielu izabranu bi 8 naših vločnika, dočim jo prvo tielo izabralo 4 taličnika i Janeška vjećnika. Ovi posljednji dočili su glavarstvo kateže sa rješenjem utoka i raspisom labora. Nedaleka budućnost pozakazati će nam svakako, zašto se je toliko sa laborom svezalo.

Ovom xgodom moramo se potužiti i na ljeđilištu ravnateljstvo. Ono nam šalje oglase njezinske, kao da smo u Berlinu u Frankfurtu na Majsi. Sili nam napade, da moramo prijaviti gostove u privatnih kućah njezinskim listicama. Nu tim se ništa ne postizava, van da se narod unesnuje.

Opatija ostati će Opatijom uza svu tuđu nepristjaljku nastojanja. Cini nam se također nepravdu, što mora stanodavac

platiti ljeđilištu pristojbu za gosta, koji otiđe, a da ne plati pristojbu.

Ravnatelj i zastupnik južne železnice gosp. Silberhuber (poznati vodja turista) rekao je nekome xgodom u prisutnosti više Slavena, da jo Opatija "n' e r-a-c-i-o-n-e" mjesto.

Na to mu reče jedan čestiti Čoh: Molim gospodine, vi dolazite u protuslovje sa vašimi rječima, jer tvrdite, da je Opatija "internacionalno" mjesto, a ne imato u čušljitoj knjižici nijedne i laveanske novine, već jedino njezinske, magjarske i koju francusku. Gospodin ravnatelj pozvani i zaštitu.

Ovamo dolazi mnogo Slavena, kao Rusi, Poljaci, Čehi, Hrvati i Srbi, nu njim se volje ne smije svirati glazba slavenske komade, jer da se gospoda Madjari vrde. Doista se na žalost Madjari gladi, a Slavene prezire. A da je to živa istina, dokaz je i to, da dok ovo pišemo, glazba svira madjarski "Rakodzov-márs", dodim slavensku ne čujemo nikada ništa.

Zastupnik gosp. Vjekoslav Spinčić na

Krku. Isputamo izvješće o boravku dijona našeg zastupnika u Vrbniku, jer se nađemo, da de Vas o tomu obavirno izvještiti dopisnik odan. Pozdravljeni zastavom, pučanjem iz mužara, te odvukljenoj životinji od mučevanja naroda, ukrcao se dne 11. t. m. pod Vrbnikom na parobrod u pratnji g. dra. Mata i dra. Dinka Trinajstića i popa Petra Zahije. Na parobrodu ga dočekali vrili naš zastupnik na pokrajinskom saboru, gospodin Dinko Serić sa svojom gospodnjicom Škorkom, te bašćanski i řečki rodoljubi g. Marko Franić i Josip Linčić. Na prolazku u Senecu odlična kita sluđajno je deseoših onđje otacbenici srdačno jo pozdravljaju gosp. zastupnika Spinčića, Netom se pomolio parobrod u bašćanskoj luci, odjekom srakom hiti, iz mužara, a občinski obornici sa na šelu sadanjem, u bivšim našednikom doplove ladjom pod parobrod, pozdravljaju zastupnika gospodinu Spinčića, te ga izkrcaše zajedno sa pratiteljima na pristaniste. Brodovi u luci bili su svi okićeni zastavama, a narod, akropren težatni dan, sjatio se je da svih strana, da pozdravi pobornika svojih prava. Pojetiv džitanci, bje onđje dočekan i pozdravljen g. zastupnik put veličinu županije, a svog iskrenog prijatelja. Sa g. župnikom Šallli smo svi, što o dočeku nismo ništa njenjike dostojnog dočeka. Na brzu ruku sakupili se nošte naših umijenih gospodara, a kojim se je čestiti naš zastupnik prijatjano pogovorio. Gosp. župnik pogostio je prijatelja i zastupnika što je najbolje mogao. Na odlazku pod večer pratilo je puno zastupnika, pozdravljaju, ga burnimi živoklići i pučanjem mužara. Odvedeno ga isti mornari pod sunce noć u Glavotok, gdje je g. Š. Franjo u odstupnosti d. o. gvardijana najpriješnju primio.

Na razstanku pozdravljamo još jednom odusvojljeno našeg zastupnika, koji nam je srađeno odzdravio i koncu kliještu i ovim putem: Bog to živo, diko daš!

Iz Štinjana piše nam 22. t. m.: Dne 3. t. m. posjetio nas je službeno poglaviti g. kotarski poglavnik, pl. Rossotti-Scander. To je prvi kotarski kapetan, koji je kao pravi otac svoj kotar propotovao te preglodao crkvu, učionice, župničke stanove itd.

Izvješće zastave na zvoniku, školskoj, župničkoj i delegatovoj egradi, dočim se drugud vijahu zastavice. G. kapetana pozdravili puk sa živo kliči, dočim mu g. župe-upravitelj, Ivan Barbalić rogo. Štovan Vuš odinski dolazak ovomu pučanstvu, što tušan jur sada strada se suočio. Zatim se podade u crkvu, gdje se pred izloženim pravom. Tjelom izjavlja "Sakramento dake ovomu", to se izmislila molitva za našega cesara i podlijevo aveti blagoslov.

Iz crkve uputimo se u školu dvojana, kakvu radi lipcote i prostora malo tko u naših selih imade. Tuj ga pozdravili dana djevojčica lipim nagovorem, uručiv mu kitu crvenice.

Iza toga izpitivaše sad sam djeo, sad pak gosp. nadzornik Krišnić, koji ga je na njegovom putu pratilo. Puk sa otvorenim prozora slušaše isvana, kako su djece na pitanja odgovarali točno i bez straha. Impatiteli osobište so čudjahu, kako su oni trećoga razreda znali slovnicu i pjesmomnik, te nakon dvostrukoga ispisu, gosp. kapetan naradovo se pomodručno učitaju nad vanradnim uspjehom. Jedino lipav ih je teko dobro uvezbat i ove godine kao i prošle, u kojih je bio primio radi toga povratne plasmo u o. kr. kot. školskoga vlača.

Na koncu ispisu zahvali se jedan učenik g. kapetanu na posjetu, občev u

drugi vjestni odličnjaci. Pod večer g. zastupnik odputovao je put Klima, da si pogleda onđješnju luku, a danče u pratnji g. dra. Fabianića krenuo je put Omišlja. Prijevjeđ u Omišlju oko 11 sati obnovio, još da daleka jih pozdravi pučanje iz mužara, a ne malo ih iznenadi, kad ih pri ulazu pozdravi mučivo pučka sa občinskim zastupstvom na čelu i drugimi odličnjaci uz oduševljene živio-kliče. Ulaz u mjesto bio je sjajno razsvjetljen. Iza kratkog odmora skupi se do 40 vidjenih rodoljuba za jedno sa občinskim zastupnicima i načelnikom na skupnu večeru, koju su priredili u čast g. zastupniku. Tu mu se izrekli zahvalu onog pučanstva za njegov nesobični i lepo učravice, koje ranoce srce, oplemenjuju dub i buđe na sve veći rad.

Sutra jutrom odputi se gosp. zastupnik sa svojim pratocima iz Krka i Dobrinja put Dubašnicu, gdje je bio očekivan sa objektom kod onđješnjeg župe-upravitelja velič. popa Pavla Milovčića. Medjutim pripjev do Sv. Vida, odjeknu gruvanje mužara, a pučanstvo sa svojim vrednim župnikom, Matom Justinidom i ašeksom atrebom na šelu dođu mu u suter. Poszdravili ga i osloviv ga svezrdno, g. zastupniku ne preostalo drugo, dolzi da udovolji njihovoj molbi, to se zaustavi onđje na objektu kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak. Ono večer bio je g. zastupnik gospodin župan. Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Belogu. Sretno nam počao i uskoro se opot povratio među svoju izbornicu na Krku!

Iz Beloga (otok Cres) piše nam 28. t. m.: U potak dne 14. t. m. dovežli su amo ladom sa otoka Krka dva vrla mornara, čestita naša Hrvata, našeg dijona zastupnika g. prof. Vjekoslava Spinčića, a Slavonija i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Ono večer bio je g. zastupnik gospodin župan. Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

Na vječernu moliču, da se zaustavi i dođe na objekt kod gosp. župnika. Male izbjedne stigne onamo i večer. Pavlu Milovčiću i tako do pod večer prosliedi ugodni prijateljski dogovor, a onda celi skup krenuo put Malinsku. I ovđe zagrujuju hiti iz mužara i dodju u suter svemu zastupniku vidjeniji rodoljubi. Iza pozdrava gosp. zastupnik razgledao je luku, a zatim svi uskupiše na prijateljski domjenak.

ime drugova utiek eječati se ugodno onog posjetu. Zatim je posjetio ured delegata i profao so našim selom, pak se vratio i g. župe-upravitelju, gdje je malo zadržio. Gosp. delegat polohvalno je školu t. j. neodekvani napredak u istoj. Ne rastanku obedač nam je gosp. kapelan, da ne se i u buduće eječati.

Iz S. Vida-Miholjice pisan nam polovicom srpnja 1893. Dne 18. tek. mjeseca dočili su Miholjci izvanrednu svećanost i neobično veselje. Tog dana našim početnici naš je za prvi put svojim posjetom naš drian privak, narodni zastupnik gosp. profesor Spinčić.

Dolazeći iz Omiljaju u pratnji dra. F. banića i dobrijinjskog udjelitelja, bio je zvonenjem, pucnjavom mužara i živo-klići dočekan i pozdravljen od vještogn kurata, udješta, starjeđino i močvarna puška. Naš veliki kurat nagovorio je odličnog gosta neštom dobrodošlicom, na koji se naš narodni privak izvanredno dojmljivim govorom zahvalio. Zatim je posjetio našu crkvu, a onda gosp. kurata popa Mata Justinida, gdje je bio pripravljen objed.

Pučanstvo bilo je izvanredno oduvjetljeno, a na svatojeno licu dito si neki neobično osjećaj, izavan priusutnošću i prijačanju našeg odljevnika.

Oko 6. ure posjele pedne došao smo župe-upravitelj u Dubašnicu, gosp. pop Pavle Milović sa svojim kapelanom i udjeliteljem, pa se uz pučavaju mužara, zvono i zvono oprostimo sa Sv. Vidom, ostavljajući za sobom nošibljuvnu uspomenu na najugodnijih dočivilja i krenušmo put Dubašnicu-Bogović. U Bogović pako uz miloruk zvonova pohremo do Malinske, koja bila je svetionica okićena zastavama, wed kojim bi broj naših trobojnika. Tuj je naš zastupnik progledao luku, odmorio se kod g. M. Radića, gdje neš bilo više lijevo pogodenja. Odaylo kromosno k župu upravitelju u Bogović, praćeni detom Malinske i u robovremenima: „živili naš zastupnik Spinčić“ koji im odvrati se: „živili malinski Hrvati!“

Kod gosp. župe-upravitelja sliđila je vođera, a stradan nastavio je naš miljenik svoje putovanje u Beli, kamo je sretno dospio.

Na poljodjelske stipendije, na koje donasamo na četvrtou stranicu našeg, upozorujemo osobito naše gospodare-poljedjelce. Pobliže vesti mogu imati kod o. kr. kotarskih poglavarnstava i kod ravnateljstva vinarske škole na Grmu.

Občinskoga tečnika traži putem natječaja občinsku upravu u Cresu. Plaće sudjeli mu 600 for., a traži od molitelja osim ostalih sposobnosti, podpuno poznavanje talijanskoga jezika. O poznavanju hrvatskoga jezika, jezika većine pučanstva one občine, neima niti spomena. Creski kopati i ostali izvanjski občinari neka uče talijanski, ako se žele dogovoriti sa tajnikom, koga oni plaćaju. Zar nisu to zdravi istarski odnosovi?

Gtvorana mjesta. Na gospodarskom zavodu u Poreču otvoreno je više mjesta za mladiće, koji se žele bezplaćno podučiti u poljodjelstvu, osobito u vinarstvu i voćarstvu. Ti mladići imaju stan i hrana bezplaćno u zavodu. Molitelji za ta mjesta imaju dokezati: 1. kretnim listom, da su navršili 10 godina; 2. svjedočom občina, da su poljodjelci; 3. da poznaju 4 vrsti početnog računanja i da znaju čitati. Kad su u zavod primljeni, imaju sobom donosti: 6 košulja, 4 para svitica, 12 para bluva (nogavice), 6 rubaca, 2 para postola, 1 odješ za radnju, 1 svetačno odješte. Molbe velje poslati slavnom avnatojstvu gospodarskoga zavoda u Poreču do 31. agustu t. g.

Smrudno klevetanje. Porečka piljarica zalaže se u poslijednjem broju bezzramno na jednoga našeg svećenika u Sv. Lovreču jedino radi toga, što su se u nekoj krčmi hrvatski i talijanski seljaci poričali i pobili. Onoga svećenika ne bješa u toj smrudni niti blizu, ali jer ga njegova služba zove među pak ne vanštinu i jer on s tim pukom obči, okrivljuje ga ni dužna ni krija drzivo rečena piljarica u nakani dakako, da ga očini pred pukom i da ga končano porečkomu biskupu preporodi. Tako postupa ona utiek, kad hoće, da kojeg našeg svećenika iz jednoga mjesta zlaže. Zlobne mještane namjere budu obično izvedene, jer što ona reče, to je sv. pismo naredbenstvu, pa bilo to naizgranjiti laž, kao što je i u ovom slučaju.

Pomilovanji. Usljed tužbo poznatoga štitnika talijanskog u Istri, bivšeg udjelitelja u Sovinjaku, Milosevićem (rodom Dalmatinicom) biskuju odusudjeni naši rodoljubi iz Sovinjaka g. Ivan Žigante na dotiri decina, a g. Ivan Širolić na 6 današnja satova. Odusudjeni uteskole se na Njeg. Veličanstvo

molbenicom za pomilovanje, te bijede pravom snižena pedeset na 10 for., a drugom na 20 for. globe. — Osvrto do snjana protivnikom naših rodoljuba, koji su se ved unaprijed veselili, video u duhu deštite muževe u tamponi.

Veselica na korist društva sv. Cirila i Metoda i narodne škole. Abiturijenti slovenski u hrvatskim udjelicima u Kopru, Gorici, Mariboru, Zagrebu i Ljubljani predili su dne 22. t. m. vescelinu u Ljubljani na korist društva sv. Cirila i Metoda i narodne škole.

Cetiristogodišnjicu prve slavenske škole na Obodu u Crnojgori proslavili se svečano sa slavenskim svetim. U samoj Crnojgori, napose na Cetinju započela je svečanost od 26. 5. t. m. a trajati će pet dana. Na Cetinju su sačelo se jurje rodoljuba i učenjaka iz svih slavenskih zemalja, da prisustvuju velikoj slavenskoj kulturnoj svečanosti, kojoj prisustvujemo i mi u dubu, pošto nam inači nebjija moguće.

Poznomo bralu! Pod tim naslovom citamo u zadnjem broju dičnog „Narodnog Lista“, koliko slijedi: U posestrini Istri, pojavljivim nestojanjem tamošnjih vijeđenjih rodoljuba, ustanovila se je „Družba S. Cirila i Metoda“, kojoj je plementira svrha,

da podupiranjem narodne prosvjete, putem knjiga, škola i drugih točno cilju srodnih sredstava, odvra učenjaka hrvatski narod od nepoštenih težnja isaranđenja, kojo muave više priče, sa strana njegovih zakleti dushmanata talijanaca i njihove „Legi Nastou“. Istarski rodoljubi razaslašao poziv, koji niže priobčujemo, obraćajući se na svakog rodoljuba, da uz nekantnu novčanu sredstvu, priступi kao član toga društva, i tako podupri tu rodoljubiju i plementiru ustanovu. Mi najtoplje prepričujemo naših hrvatskih rodoljubiju po Dalmaciji, da pomognu svoju braću u posestrini Istri, a to će najbolje udiniti, kad se upišu kao članovi gospodomenutog društva. Is same se poziva svak razaslati uvjeti pristupa u to blagoslovljeno društvo. S toga bi bilo želiti, da se u svakom našem temeni ovdje mjestu po Dalmaciji tko god svojevoljno zauzme kao povjerenik društva, te kupi članove. Za Zadar povjerenikom je redenog društva naš mladi i vriredni pjesnik R. Katalinić-Jerestov. (Zatim donaša poznatu okružnici.)

Gosp. včitelj Stjepan Žiba iz Rovinjskog sele noli nas, da upozorimo sve prijatelje našeg narodnog blaga, osobito eguditice i dječake, da bi mi poslati izvorni sakupljene narodne pjesme do konca rujna, t. g., čemu se mi eto rado odazivljemo. Za gradnju „Narodnoga Domu“ u Medulinu dovalo je „Narodna Čitanica“ na Rieci 50 for., na domu se joj odbor najsrđačnije zahvaljuje uz želju, da se ugledala u nju i ostala naša rodoljubna društva!

Iz Sv. Mateja (ohčina Kastav) pišu nam 20. t. m. Dosađe se pred par dana u najzgodnijem mjestu Halublja, a i ostale Istre, najzgodnji sam se baš od arde, gledajući, kako njezine žene i djeca treba oknju po selu sa slavnamtimi „Bunati“, kamo da je mesopust.

Uputit ondje stajeće: zašto to? odgovore mi: a recesva nam se nakotilo toliko, da će nam sve izjasiti, pa ih moramo imati pusti, usudiv je usred njive, plasti. Ime ih skoro toliko, da ih može proutom učiniti, kaunjenjem ubijati, a sluhaj se desio, da se ih je latom kosom pokosilo.

Osim zecova nakotilo se i u lisici u južno-zapadnom dijelu ove podobčine, red dusa u dobre domaćice postale zabrinute, jer ne prodje dana, da ovdje ondje ne odnese koju kokoš — kokoš i piliće. Zabrinuto su, jer treba znati, da one kroz godinu lipiti novaca dobitju sa jeja.

Da ih je samo nekoliko, reklo bi se, neka se hrane jednici, ostat će i nam! Ali ih nezvanih gostova ima toliko, da naši usjevi trpe, a naših kokota ponestaju. Oni uništa kupusa po ciele njive, da i ne gorovimo o paučiju itd.

Upozorjuje se na ovo pedužništvo lovači i svi, na koje spada. Ovdje bi se moralo preporučiti, da se malo o više paži na ovu divljinu, koja bi htjela i gdje nije sijala, kad bude došlo dobit do lava, a ne samo na erne, jer kakve se čuje, nestati u njih brzo. Ta i sačuvina je dobro povećanje! Kruso nači dobiti dobro se proda. Znamo, da ne imaju vrednosti, kako arna, i da ih nije možda tako lako ubiti, kako ornu, no ipak treba ih potražiti u njihovih skrovistištih i kradljivice, ako se ih i ne zatoči pri čelu, kazniti.

Cuvajte krmu. Radi neobične sušu, koja je vlasala i štora Iatre proti logu prošlo, ostale su sjenovaste većinom puno. Cijena njemu je već sada neobično visoka, a to će biti iduće zime i proljeća! Radi

molbenicom za pomilovanje, te bijede pravom snižena pedeset na 10 for., a drugom na 20 for. globe. — Osvrto do snjana protivnikom naših rodoljuba, koji su se ved unaprijed veselili, video u duhu deštite muževe u tamponi.

Veselica na korist društva sv. Cirila i Metoda i narodne škole. Abiturijenti slovenski u hrvatskim udjelicima u Kopru, Gorici, Mariboru, Zagrebu i Ljubljani predili su dne 22. t. m. vescelinu u Ljubljani na korist društva sv. Cirila i Metoda i narodne škole.

toga preporučamo toplo našim gospodarom, Broj 1868-II.
da brižno sakupljaju krmu bilo koje vrsti, da sahrane što više siame, koju će modi pripraviti blagu za krmu po naputku, što deme im ga prvo s godom dati.

Dva fortuna i sedamdeset i pet novčića stoji jedna oplatec staklenka, sadržavajući tri kilograma više puta odelikovanog kvrstnog „lampionskog soka“ (S. r. p. di Lampono), kojeg razstavlja prosti postom proti pouzduću G. P. i o. i. ljevaricu u Ljubljani. — Plotonice sadržavaju 10, 20 i 40 kilogr. po 80 n. kg.

Narodno gospodarstvo.

Da očuva stoku (blago) od muha.

Neobhodno je potrebito, da ju drži stoku; a to će postići ako budeš marljivo stoku prao, čeljivo i pod njom razstavio stetu stelju; ako se svim tim tvrdo stoka bude napadnuta od muha, onda joj ona vješta, kamo muhe najviše sjedaju, namaži ribjom maču, pak ti neće nijedna muha više onamo sjestiti.

Listnica uređničava.

Veliki g. O. Fr. D. Padova. Žalimo vas, što se nismo vidjeli za Vašeg boravka ovđe. Izvolio nam javiti, u koju svrhu ostavljate one 4 kruna. Da se nam zdravo i živili!

Gosp. S. Ž. u. a. R. Poznati nam je, a biti će i Vas, da sabire g. J. P. gradivo sa istarske obnovljaju. Dogovorimo se daško s njim i radite!

Gosp. J. P. sv. I. Drugi put; danas nam nedostaje prostora; isputili smo — kako vidjeste — i redovili „Pogled po svetu“. Prijatelski odziv!

Javna zahvala.

Svim prijateljem i znacem, koji su se nas sjestili za vreme bolesti i smrti nezaboravne naše supruge, odnosno majke

DINKO FRANČIĆ
rodj. Kastanid

izriči ovim najsrdičniju hvalu.
Baska, dne 21. jula 1893.

Tugujuća obitelj Frančić.

FILIJALKA

C. KT. DRIV. AVST. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na 4-dnevni odtek 2½% | 8-dnevni odtek 2½% | 80-dnevni odtek 2½%
8- " 2½% | 8-meseci " 2½% | 80- " 2½%
Vplačevanja avstr. vrednostnim papirjim, kateri se nahajajo v okrogu, priponjajo se nova obrestna tarifa na temelju odpovedi od 17. 21. odnega 12. januaria.

OKROŽNI oddel.

V vredn. papirjih 2½% na vsako sveto. V caplosnih brez obresti.

Nakaznine

za Dunaj, Prago, Peštu, Brno, Lvov, Tropavo, Roko kakov za Zagreb, Arad, Bišči, Gablonz, Građevo, Hermannstadt, Inoxost, Celje, Ljubljana, Lino, Olomouc, Rožemberk, Saks v Solnograd, — brez troškov.

Kupnja in prodaja

24-8 diva, kakor tudi vnočno kupovno pri odbitki 1½% provizije.

Pred e d u m i

Spremembo se vnočninska vplačila pod upodobinami pogoji. Na jasnevačna lata pogoj po dogovoru. Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po godbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Vložki v pohrano.

Spremembo se v pohrano vrednostni papirji, slični srebrni donar, Inoxost bankovki itd. — po pogodbi.

Najslagajna isplahitec nakonico narodne banke Italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dinovom curusu.

Tret. 1. aprila 1893. 14-24

Glasovita

radi svojoga učinka, odlikovanja, vrednosti radi svojih zdravilnih lastnosti s častno diplomično izdati svedenju na raspolaganje u Londonu in Parizu, z zlatu srebrinom, srebrinom i zlato srebrinom.

Zelodobna tiskutura lokacija G. Piccoli-ja u Ljubljani je vjerojatno glavni krovnik, kakovost kojeg je u vremenu i u sadašnjosti ne preprečivo.

Edar krovnik vrednost, pošteno, trajno, disto vrednost sušenom blago, ne po dobor kupunje, ki se komaj tolku vrednost, kolikor so plati krovnik obnovi našo jo do

Štrcaljke i sumpornjače za trte in živice.

mlatilnice i čistilnice za žito, mlini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pumpe za svaku porabu, clevi svake vrste i pipe, motorji (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, SVE potreboće za strojeve dobiva se ujek u skladisn tvrđice

Schivitz & Comp.

(živo i drug.)
Via Zonta broj 5 v Trstu.

Krasne uzorce zasobljnik pošljija zastojni in franko.

Bogata kušnja s uzeri, kakorihih ni bilo, na krojcu nofrankovan. Nađi se poput za ½, ali ⅓, goldinarjov pri metru, na dajom dajom krojcu, kakor to dela konkorenca na radu zadnje ruke, ampak inam lo trdne na dñe cene, tako, da mora kupiti vsek zasobljak dobro v cenu. Prosin torož zahtevati lo mojku u uzeri. Svariti tudi pred pismi konkurenco, ponujajoči dvakrat težko popustku.

SNOVJI ZA OBLEKE.

Povrulj in doslik za dasito duhovitino, pred pismi snovi se usmjeri o. k. m. r. usrednjim, tudi za veterans, oglašljace, telovadce, ljevarce, smrčevi na prati, putni oglašljaci od 4. 14-16 lit.

Edar krovnik vrednost, pošteno, trajno, disto vrednost sušenom blago, ne po dobor kupunje, ki se komaj tolku vrednost, kolikor so plati krovnik obnovi našo jo do

Ivana Stikarofsky v Brnu

24-24 (v tem Manchostri Avstrije) 24-24
Največja zaloge fabričkega svinčna, v vrednosti ¼, milijona gld.

Da pojasmim velikost in zmognost injavljati, da moja ruka zdrusuje največje izražanje svinčna na Evropi. Izdelovanje kamgnov, potrebnih krovje v velike krajteveleko lo za lastne namene. Da se preprati o tem, tom, proslim slavno občinstvo, da si, kader ma prilika našte, ogledi velikanico prostora mojih produžaljnic, kjer ima počas 160 ljudi.

Pošljiti se le po počasnom povzetju. Dopisati v nemščini, madarsčini, ſakški, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.